

Mokanda nwa Polo oka Baebele Maphoo ma etatele

Mokanda mumu o imokyeka, mowenene ndokolo bamotomelaka baanosi baali Bayuda. Mobalenza pho babaka banyokomo emba baunvaka na le ianola sa bεε. Moto owakoma mokanda mumu taebane.

Etatele ya mokanda mumu kyeweninya saa obokye Nwaphongo amiweninyaka oka banga na nzela ya Nwana we Yesu Klisto (1.1-3). Mateya ma mokanda me makabana na bite bibale binene.

- Etee eya o boo (1.4-10.18) kyeteya obokye Yesu ali na mwiya mokusi. Taiky leka nde Baimosi na baimosi (1.1), kasi alekyi na banze, na Mose na Zozuwe. Oli yo Nganga ya Nwaphongo o munene o sangola eenyakune, aleki banganga ba Nwaphongo banene baso ba sangola eekasi. Amiambyaka nde mbala yonyo bobele ndokolo mbeka, alekyi na mambeka maso ma Isalayele ma kalakala.

- Etee eye ibale (10.19-13.25) kyekuya baanosi pho baphile nde ianola, babengye mofesi nwa basantu ba Sangola eekasi, bakyekyele nde Yesu Klisto. Pho ya isukya, mokanda mumu moamba mateya na mibeko ndengye na ndengye.

Maphoo mali o mokanda mumu mango mama:

- Baebele 1.1-3: Nwaphongo amiweninye na bato na nzela ya Nwana we Yesu Klisto

- Baebele 1.4–2.18: Klisto alekyi banze
- Baebele 3.1–4.13: Klisto alekyi Mose na Zozuwe
- Baebele 4.14–7.28: Klisto alekyi Banganga baanene ba Nwaphongo

Nwaphongo awo na nzela ya Nwana we

¹ Waakalakala Nwaphongo awolekye bankoko ba banga mbala nzikye na ná ndengye nzikye na nzela ya baimosi, ² o nkolo ya suka iye, alowosi na nzela ya Nwana we owateye yo ndomi ya maphoo maso, nde na nzela ye me, akyela munse munso. ³ Yo, ooli ingyengye sa nkyemo ye, na bonene pha boekondo phe. Emba aphisi maphoo maso na mwiya nwa Iloba se. Waunva yo ikunyola masumu ma bato baso, akye zala o boloo pha Bonene pha Nwaphongo, o ikolo.

Nwana wa Nwaphongo alekyi banze

⁴ Abutwa na mwiya ileka banze, yango mena azwa nkombo ya ngambo eelaa koleka maaka be.

⁵ Pho nzaa onte ya baanzelu owaunva wole

Nwaphongo nono mbala yonyo obokye:

«Iwe oli mpenza nwana wa nga,

lolo, nga nabutoo ongo.»

Naa obokye:

«Nga, namoba ango

emba yo amoba nwana wa nga.»

⁶ Kasi wakula kamba yo nwana owa bola o mokyisi, awo yokye:

«Baanze ba Nwaphongo baso bamokusamele.»

⁷ Emba oka banze, kawo bobo:

«Kabuya banze bee biweele,

na bato bée ba etoma itumbu sa mwenya.»

⁸ Kasi oka Nwana we awo:

«Mumbanga nwa bokonzi pha we, O
Nwaphongo, nwamoba pho ya bipha
na bipha.

Emba motuu nwa bosembo eli motuu nwa
bokonzi pha we.

⁹ Wazinga bosembo, waina bofe,
yango mena, Nwaphongo, Nwaphongo wa we
aeyinga mauta maa nkyisa,

koleka bebi na we.»

¹⁰ Aamba kula wo bobo:

Eli iwe, Nkolo, owakyela munse o etatele,
emba ikolo elii bitoma ba maboko ma we.

¹¹ Iso miina yamowa, kasi iwe, wamoikala.

Na iso yamokotwa ndokolo etobu.

¹² Emba bokokyele bée na munkoto,
wamoizinga,

ndokolo etobu, bamo ba endinya,

kasi iwe, oli nde bomo, mambula ma we
etemaakome o suka.

¹³ Emba nzaa onte ya banze owaunva yo wole
nono mbala yonyo obokye:

«Zala o boloo pha nga,

tee nono owamobuya nga banguna ba we,
eteyisa ya makolo ma we.»

¹⁴ Te bali bée baso malobo maakyele bit-
oma naa maatome yo pho ya bolaa pha bato
basengyesi izwa ilaka sa lobiko?

2

Lobiko loone

¹ Yango mēna, esengyesi obokye banga tophile na bolaa koleka maphōo maoka banga, bo phe tomobunga. ² Phō bo maphōo maawomokō na nzela ya banze mazwe elele, emba bo bato babukaka mibeko naa bate bamitosaka bazwaka etumbu eyalongobanaka na bomo,* ³ banga tomoba sazwa etumbu ndengye'ye bo toleminye lobiko laa ntina ndengye mēna? Nkolo yo moto owatataka iloimola phanza. Emba sima bato baalokaka bakulaka loanolela obokye loli phele. ⁴ Nwaphongo akulaka ne lenzaka bonzoka pha bēe ebe na bilembetele, ebe na ná bilekyesako, na ná maphōo maa ikamwa ndengye na ndengye, emba alokabela na maalo ma Bolobo bosantu bowazingaka yo.

Yo, ookokambe bato o ibika

⁵ Phō, teli oka baanzelu obokye abaphe bokonzi oikolo sa mokyisi nwaa moyaa moowole banga. ⁶ Nzuka moto monomō, kawō elele yonoyo phō ya nwango obokye:

«Moto yo nzaa obokye omoumunya?

Naa nwana wa moto obokye omookyele nkaa?

⁷ Wamouya phō ya nwana imbele mokuwe o se ya baanzelu,

emba wamolasa nkyemō na ngambo.

⁸ Wauya bikpele biso o se ya makolo me.»

Phō amokyela mokonzi nwa mbolo iso, ekpele na yonoyo tekokyi iba o nze ya bokonzi phe. Kasi unwanwa eye, tolootaa wene obokye mbolo iso ili o se ya bokonzi phe. ⁹ Kasi phō ya nwana imbele mokuwe, bo wamouyaka bēe ose ya

---

* 2:2 2.2 Iphuti

baanzelu, towene Yesu, pho ya minyoko ma iwa se, bamolasa eboko ya nkyemo na ya ngambo, obokye na ngolu ya Nwaphongo, alekane o nzela ya iwaa pho abikya bato baso.

¹⁰ Emba wamoanelaka obokye, eli yo, pho ya nza na ná nzela ya nza maphoo maso makyelama. Akamba bana baikye o nkyemo, ali motati wa ibikyi sa bée na nzela ya minyoko miakokya yo. ¹¹ Pho ebe okobuya mosantu na baabuya bée basantu, bée baso bauta elele yonyo. Yango mena, na nzela me tali na soo ya ibabanga baande, ¹² na ya iwo obokye:

«Namoimola nkombo ya we oka baande na nga, onte ya ingambi sa Nwaphongo, namoetubela meembo.»

¹³ Namba na kula kyela ndondo ya nga eso nde oka ye.

«Ekule baa na nga na bana baampe Nwaphongo.»

¹⁴ Yango mena, pho bana baangana na malongo na ná nzoto, emba ne nde bomo me, aangana na bée nde ndengye yonyo, pho na iwa se, abuya phaa owabaka na bokonzi pha iwa o mafoko, kyelukye iwo obokye Molembe, ¹⁵ na ikandola bato baabaka na boilakye pha iwa, baabutwa bomoo pha bée mobimba baombo. ¹⁶ Pho o solongo, taikyi ya sunga banze, kasi aesi nde ya sunga mboto ya Abalayama. ¹⁷ Yango mena, asengyelaka na nzela eso uulana na baande ne, obokye abutwe nganga o munene owaa okookye ngongoo na okobanza etoma eya mophe Nwaphongo eya imanya masumu ma bato. ¹⁸ Pho onte ya bo wa nyokomo yo, bo wa

zwa yo mampenza bimekyi, ali na makoky ma isunga bato baazwe bimekyi.

3

Yesu alekyi Mose na Zozuwe

¹ Yango mena, baande baasantu, bɛɛ bazwa mbela ya ikolo molongo, wene Yesu obokye ali toma na nganga wa Nwaphongo oo munene wa itatola sa banga. ² Ali na ianola oka owa moolo, ndokolo bowabaka Mose onte ya ingambi se sisɔ. ³ Pho yo abaka na kaa ya nkyemo koleka Mose. Pho motongyi nwa ingambi ali na ngambo koleka sina ingambi. ⁴ Pho ingambi na ingambi sili na motongyi nwa sango. Emba motongyi wa maso eli Nwaphongo. ⁵ Emba Mose abaka na ianola onte ya ingambi se sisɔ, ndokolo moto wa etoma pho ya bonzoka pha maphoo maamo wo be. ⁶ Kasi Klisto ali ndokolo Nwana, emba ali o ikolo sa ingambi se. Ingambi se, eli banga, bo tokyele ntema ya banga o mambunu ma Nwaphongo na ilendendala na na molemo.

Bato ba Nwaphongo bamoema

⁷ Yango mena, Bolobo bosantu kawo bobo: «Lolo, bo okyi nwesi nwe,
⁸ sakyela ntema bokusi, ndokolo imbele saatomboko bakoko ba bɛɛ,
mokolo nwa mekaka bɛɛ Nwaphongo o bokye.
⁹ Omɔ, baongo bamekaka pho ya iluka iyeba bozindo,
emba bawenekye bitoma bianga
¹⁰ mbula mako mane.
Yango mena nabaokyelaka yoo

emba namba wo ngakye: “Ntema ya bato baba kyibungye nkolo iso, bato baba tebaebe manzela ma nga.”

¹¹ Pho, na yoo ya nga, nakata seleka ngakye: Tomokyeke bo bamunyolo o elele eya bongya nga pho ya iyema!»

¹² Kyeka, baande, kyeba obokye monomo na bese saba na motema mohe moobalole izanga ianola na Nwaphongo oli moambee wa bomoo.

¹³ Kasi lenzana onte ya bese mokolo na mokolo botaaba wango lolo, pho ya obokye monomo onte ya bese, isumu sango samokosa pho ya ibutwa na motema bokusi. ¹⁴ Pho, tobutwa bebi ba Klisto, bo tomophila na bokusi nono o suka motesi nwa tataka na banga ianola. ¹⁵ Emba bawo obokye:

«Lolo, bookyi nwesi nwe, sa kyela ntema bokusi ndokolo imbele saatomboko ba nkoko ba bese baakasi.»

¹⁶ Pho, banzaa baokaka, emba bamba motombele? Ka teeli nde baso baatokoloko o Ezipito na nzela ya Mose? ¹⁷ Emba abaka na yoo na ba nzaa mbula mako mane? Teli na bato baakyelaka masumu, baawaka o bokye?

¹⁸ Emba oka ba nzaa akataka seleka obokye etebanyolo o eemele ye, bo teebe nde baalekye itosa? ¹⁹ Emba towene obokye tebaikaka koka inyolo pho ya izanga ianola.

4

¹ Na bomoo, tokyebe na bokusi, obokye monomo na bese sa zanga, bo taaba mbunu eyaloikyela yo eya inyolo o eemele ye. ² Pho

o solongo, tooka Simo Elaa baloteya yango nde bo waeyokaka bankoko ba banga baakasi. Kasi Iloba sa bateyaka bée tesaikaka ba na mbano pho ya be, pho tebaikaka ba monomo o ianola na baasiokaka. ³ Pho banga tonyolo o eemele ye, banga baanola, nde bo wawo yo obokye: «Nde bo wakata nga seleka na yoo yanga, ete baanyolo o eemele ya nga!» Na bo obokye bitoma tata o etatele ya mokyisi biaunvaka. ⁴ Pho awo o elele yonyo pho ya mokolo nwa sambo obokye: «Emba Nwaphongo aemaka o mokolo nwa sambo o bitoma be.» ⁵ Emba ekuli baa nde o elele me eye: «Ete baanyolo o eemle ya nga.» ⁶ Na bomo, bookuli wee baa obokye bakyi bamunyolo omo, emba bato baaphanza baatataka iyoka Simo Elaa tebaika nyolo pho ya iba satosa, ⁷ akuli bongya mokolo mosuu: Nkombo ya nwango lolo. O zembo sa Davidi, awo omo banda kalakala, nde bo wa woko bée obokye: «Lolo, bo ookyi nwesi nwe, sakyela ntema bokusi.»

⁸ Pho bo Zozuwe abaemyaka, Nwaphongo nde tabawolekye pho ya mokolo mosuu sima ya nkolo iye. ⁹ Yango mena, iyema saa Sabata saikala pho ya bato ba Nwaphongo.* ¹⁰ Pho moto oonyosi o eemele ye, ne anyosi ne me o iyema sa etoma ye nde bo wa mieminyaka Nwaphongo o etoma ye mampenza. ¹¹ Yango mena, towele inyolo o eemle me, pho ya obokye mokyalesi nwa ibaa satosa, nwango sabenda moto na monomo o yaki.

---

* **4:9** 4.9 Mokolo nwa sambo. Mokolo moeme Nwaphongo.

¹² Phō Iloba sa Nwaphongo sili na bomōo na ná bokusi, sili na mwiya na ná bootu koleka mumphata munsō mooli na bootu na mbale na mbale. Sango sinyōlō nōnō o ikye kabola ezisi na bolōbō, mantonga na phōngō. Sili na ikokyi sa isambisa maphowa na maumunya ma ndondo. ¹³ Emba tewali ekyelamo yōnyō eyamibomba o boo phe. O miyo mē, iso ili nde bolumbu, te wali na ekpele eya mibomba o miyo mē. Eli oka ye tomotōndōlō maphōo masō.

Yesu, nganga wa Nwaphongo oo munene

¹⁴ Ooli banga na nganga wa Nwaphongo oo munene owa lōbō, owa lekana o ikolo, Yesu, Nwana wa Nwaphongo, tophile na bokusi ianola siitatole banga. ¹⁵ Phō tololi na nganga nwa Nwaphongo otokokye iyoka mpasi na banga o imbele sitesili banga na bokusi. Nde ya banga, bamumekaka o maphōo masō, kasi taikakyele isumu. ¹⁶ Yango mena, tosusinya na bokamba bosō o kyiti ya bokonzi ooli ngōlu na ianola sisō, phō balookyele ngōngō na ngōlu, phō ya obokye balosungye fotosengyesi.

5

Kliso, nganga wa Nwaphongo omunene okookye ngōngō

¹ Phō nganga wa Nwaphongo munsō oomunene, wōsi bēe onte ya bato, bamoteyē phō ya ikyelela Nwaphongo phō ya bato. Etoma ye eli ya iambya bilambo na mambeka phō ya masumu. ² Ali na makokyi ma isōsolō phō ya batebaebe, bambe na bunga. Phō ne mē alii

mboka eso na bokoo. ³ Emba pho ya bokoo me, asengyesi iambya pho ye mampenza na pho ya bato, mambeka pho ya masumu. ⁴ Pho moto taamiphe ngambo mena yo mampenza, baezwe na mbela ya Nwaphongo, bo wabaka ya ngo pho ya Alona.

⁵ Yango mena, na Klisto taika miphe yo mampenza nkyemo ya ibutwa nganga ya Nwaphongo. Aezwa na owa wo ne obokye: «Oli nwana wa nga wa lele, lolu, nga nabutoo ongo o eboti. ⁶ Bo wakula yo wo bisuu obokye: Oliy nganga ya Nwaphongo pho ya bobele na bobele o molongo nwa Melekisedeke». ⁷ Eli yo owa, onte ya bomoo phe o mokyisi, ambya nsambo na imilela na nwangye munene na mbembe oka okokyi imobikya o iwa. Emba bamookaka pho ya imiuya se. ⁸ Na bo abaka Nwana, aekola itosa na nzela ya minyoko me, ⁹ emba, bo waunva mokokya bée na iso, amba butwa pho ya bato baso baamotosa ntina ya lobiko la bobele. ¹⁰ Nwaphongo amotokolo nganga oo munene wa Nwaphongo o molongo ya Melekisedeke.

Sa lee ianola

¹¹ Pho ya lowoo lolo, toli na maphoo maikye maiwo, kasi mali makusi pho ya ima woo na imalimbola, pho bée obuto na zunu sa iyoka. ¹² Pho bo wasengyelaka bée imbele siso ibutwa bateye, okuli sengyela obokye baeteya maphoo maa etatele ma mateya ma Nwaphongo. Obuto baasengyesi na maoku, kasi na ntoma iinkusi phe. ¹³ Pho moto munso otaaba naino o maoku, taika meele na lowoo lookyeki bosembo, pho

ali ηwana mokyεε. ¹⁴ Kasi pho ya ba phomba, ntoma iinkusi ili pho ya βε, pho βέε βameεεε, βali na boomakye phaekusa βέε ikyesinya lowoo loola na loobe.

6

¹ Yango mena, toikye o sima mateya ma etatele maakyekyi Klisto, tokyende oboo bii mateya ma boomakye maa βophomba, βanga sakula butolela mateya maa etatele maa ibongola motema o ilεε bitoma baawa na ianola Nwaphongo, ² mateya maa βatisimo na itanda maboko, emba na ikundwa onte ya βawee na moambo ηwaa suka. ³ Eye eli maphoo maamokyela βanga βo Nwaphongo alophe nzela.

⁴ Pho tewakokyi ikyelama obokye βato βaaunva ingola Nwaphongo miyo, βaameka βolaa pha ikabo sa ikolo, βaabutwa βebi βa Bolobo Bosantu,* ⁵ βaameka βolaa pha iloba sa Nwaphongo na siya ya mokyisi ηwaa moya, ⁶ emba βakula kaa; obokye βakule βongola ntema, mena βakule βakya Nwana wa Nwaphongo oekulusu mbala eya ibale pho ya βε mampenza, na imopheε soo o miyo ma βato.

⁷ Pho waanywe manyete mambula maamunole mbala na mbala, katokolo ndemo iilongoβa pho ya βato βaazingye imabala manzabi, mango mazwe impambosi oka Nwaphongo. ⁸ Kasi βo matokosi nde βa kata na milo, temali na ntina, kyembe nde ikala obokye βamawambe, maamba na suka nde naimatumba.

* **6:4** 6.4 Ibutwa o saa ya boebakye.

⁹ Kasi pho ya b̄e baande ba lozingo, waa woo banga babona, toli na ianola obokye oli o mophaa moolaa koleka, mophaa n̄wa lobiko. ¹⁰ Pho Nwaphongo tali na mbelekye obokye abungye etoma ya we, na lozingo looteye we pho ya nkombo ye waa salisaka we basantu na boo taa ba we ibasalisa. ¹¹ Emba phowa ya banga eli obokye monom̄ na monom̄ na b̄e akule teya phowa eekusi ye me pho molemo n̄wa b̄e motonde nono o suka; ¹² obokye b̄e sabutwa bakoo, kasi bamekosi ba bato bawaa o nzela ya ianola na ya ilendendala na bazwe ilaka sa mambunu maa baikyela be.

Mbunu ya Nwaphongo eya bobele

¹³ Waikyela Nwaphongo Abalayama mbunu, wate waba na moto mosuu oomolekyi na bonene pho akate seleka na nkombo ye, amba kata seleka nde na nkombo ye mampenza ¹⁴ yo kye: «E, namoepambola na boikye, namba na ephe ibota siinene».

¹⁵ Emba waalendendala yo o iziya, Abalayama azwaka mbunu eyamoikyelaka Nwaphongo. ¹⁶ Waakate bato seleka na nkombo ya moto oo balekyi na bonene, seleka me pho ya b̄e kyeweninya obokye baumbo miko miso. ¹⁷ Na bomo, Nwaphongo kalukye iweninya na bolaa oka mandomi ma mbunu ye ndengye eetekokyi b̄e imanya meko me, maakatela yo seleka. ¹⁸ Na nzela ya maphoo mabale maatemaekpane, maatemakokyi na Nwaphongo ikata boole, bii ilolenza na bokusi, banga baika lota phoo iso, pho ya iphila molemo mooli o boo pha banga.

19 Molemo me moli pho ya banga ndokolo longo ya molimo. Moli nde phele na bokusi, emba munyolo motema nwa etobu eyaziba bée o tempelo.† 20 Eli elele eya kye nyolo owakye oboo pho ya banga, Yesu, owabutwa nganga ya Nwaphongo oomunene pho ya bobele na bobele, o molongo nwa Melekisedeke.

7

Melekisedeke, mokonzi na nganga ya Nwaphongo

1 Melekisedeke mona abaka mokonzi nwa Saleme na nganga ya Nwaphongo owa ikolo. Akyekye benga Abalayama o nzela, wautaka yo o mabita maa longaka yo bakonzi, amba mopambola. 2 Emba Abalayama amba mophe monomo pho ya iko mi mbolo iso yaazwaka yo o mabita. Naino ali na nkombo ekyelimbolame obokye «mokonzi wa bosembo», emba o sima ambikula naba mokonzi wa Saleme, kyelukye iwo obokye «mokonzi wa bose». 3 Yo ooli sa ango, sa nyango, naa sa mankoko naa sa etatele pho ya nkolo ye, naa sa suka pho ya bomoo phe. Kasi aulana na nwana wa Nwaphongo ooli nganga ya Nwaphongo pho ya bobele. 4 Kyeka bonene pha moto mona, nkoko Abalayama amophekye monomo pho ya iko, iyalo siilekyi bolaa o mbolo yazwaka yo o mabita. 5 Nzuka, nde bana bampele ba Levi bazwe bonganga pha Nwaphongo ikokana na

† 6:19 6.19 Etobu eye eli ndokolo lokala naa ekpekyete ekyek-abole bitee ba ingambi.

mibeko, iyonga monomo pho ya iko oka bato kokokana na mobeko, kyelukye iwō obokye bebi na be, batokolo o piko ya Abalayama. ⁶ Kasi iyo, otoli oibota sabē, azwe monomo pho ya iko oka Abalayama emba amba na pambola mokolo mbunu. ⁷ Nzuka toanole obokye moto oli osima ka pambolame nde na moto okomolekye. ⁸ Emba wawa, bana ba Levi baawe bazwe monomo pho ya iko, Kasi oka oyo, Melekisedeke, oko wō bēe obokye ali na bomō. ⁹ Emba tokokyi iwō obokye, na nzela ya Abalayama, ebe na levi, owabaka kazwe monomo pho ya iko, abaka kaphute ne monomo pho ya iko. ¹⁰ Pho wataaka ba yo Levi o mokyeya nwa nkoko ye, eli waabayō ka kye vana na Melekisedeke.

¹¹ Bo tokomakyi o saakolo ikoka silaa na bonganga pha Levi, eli pho mobeko nwaaphēkye bēe bato nwa utaka pho ye. Nde amba kula sengyela na nganga ya Nwaphongo mosuu wa ye o molongō nwa Melekisedeke, o elele ya obokye aute o molongō nwa Alona? ¹² Pho iyendinya manganga, kyeongye iyendinya mibeko. ¹³ Emba moto okowōle munkanda motangyemi ali wa ibota site sili na ná moto monomo owa baka o etoma ya ikyela o etumbelo. ¹⁴ Pho bato basō baefe obokye Nkolo wa banga auta o ibota sa Yuda, wa ibota sitesaika wō Mose o nkanda yaawō yo pho ya banganga. ¹⁵ Lowō me lom-bikula ya butwa la phele imbele sikuli ya tokolo nganga monomo owaulana na Melekisedeke, ¹⁶ emba taika koma o bonganga pho ya mobeko nwa ifa wa sina ibota, kasi pho ya mwiya nwa bomō bote boli na mbomela. ¹⁷ Pho bawō

obokye:

«Oli Nganga ya Nwaphongo pho ya bobele o molongo nwa Melekisedeke.»

¹⁸ Emba toli na bowakye pha mobeko nwa phanza pho ya bokoo pha nwango na izanga ntina sa nwango. ¹⁹ Pho mobeko nwa Mose tenwaika bongya na ekpele yonyo. Kasi nwalonyosa o nwakolo molemo moolaa, mowaa na nzela ya nwango tobubane phenephe na Nwaphongo.

²⁰ Emba bo wabaka nwango, te nwyakyelamaka bokyelela sa kata seleka. Pho baabaka sa katela bee seleka, eli baa ibota sa Levi baabutwaka banganga. ²¹ Kasi pho ye bakataka seleka na nzela ya owa wo pho ye obokye: «Nkolo akati seleka emba etaakule ebutolela: “Oli nganga ya Nwaphongo pho ya bobele.”» ²² Kokokana na seleka eya ndengye mena, Yesu abutwa ne ndanga ya eyaakola sangola eekusi na eelaa koleka. ²³ Emba baikye babutwaka banganga ba Nwaphongo, kasi iwa sabakatela iikala o mokyisi pho ya ikyelaka etoma me. ²⁴ Kasi yo, booli yo pho ya bobele, ali na bonganga pha bobele bote booambiya be. ²⁵ Emba na bomo, ali na makokyi ma ibikya pho ya bobele bato bawaa, na nzela ye, baye oka na Nwaphongo, pho ali nkolo iso na bomoo pho ya iyonga pho ya be. ²⁶ Emba nganga ya Nwaphongo o munene owa ndengye mena, ali phele owakokaka na banga, mosantu, tali na bofe, sa isumu, bamokabinya na bato ba masumu, abutwa o ikolo koleka. ²⁷ Tali na ntina ya bosenga pha mokolo na mokolo, ndokolo

banganga ba Nwaphongo banene baayoko, baambya bilambo mokolo na mokolo, naino pho ya masumu ma bee mampenza, sima pho ya maaka bato. Pho yo alokyela nde mbala yonyo pho ya bobele, waamiambya yo mampenza. ²⁸ Nzuka mobeko nwa Mose mokyele bato ndokolo banganga ba Nwaphongo aanene. Bato bate balongobana; kasi iloba sa seleka siye o sima ya mobeko sikyele Nwana owa koka na iso, nganga ya Nwaphongo oomunene pho ya bobele.

8

Yesu, nganga ya Nwaphongo oomunene wa banga

¹ Nzuka, lowo laa ntina o maphoo maawo banga lango lolu, toli na nganga ya Nwaphongo oomunene, oozasi o boloo pha mumbanga nwa bokonzi nwaa bonene o ikolo. ² Kakyele etoma ya maphoo maa bosantu na o nwakolo molaku nwaatongama na Nkolo kasi na moto phe.

³ Pho, nganga ya Nwaphongo oomunene munsu bamoolo pho ya iambya bilambo na itumba mambeka. Yango mena asengyesi obokye ne azwe nwana ekpele wa ilambela.

⁴ Bo abaka o mokyisi, nde tabaka na nganga ya Nwaphongo, pho wali bato bawaa ba ambya bilambo kokokana na mobeko. ⁵ Kasi etoma ya be, eli eyaulana, na elala ya maphoo ma ikolo, nde bo wawoko Nwaphongo na Mose waalukaka yo na iyunva itonga molaku obokye:

Kyeka, amba wo ne,

wamokyela iso kobenga ndakyisa ya bo
wateyaka bée o ikolo sa ngomba.

⁶ Kasi unwanwa eye, azwe etoma ya bonganga
eelekyi na bolaa koleka. Pho ali mofongye nwa
sangola elaa, eli o ikolo sa mambunu maala
koleka.

⁷ Pho bo sangola eya ebandele teyabaka na
maphoo maabe, nde tebaeyendinyakyi na san-
gola eya ibale. ⁸ Pho, baezwa na mooya, yango
mena Nwaphongo awo yo kye:

Kyeka: Kyewo Nkolo, nkolo kyiye

namokyela sangola eenyakune na ibota sa
Isalayele

na ná ibota sa Yuda

⁹ etebe ndokolo sangola eyakyelaka nga na
baango ba bée

mokolo nwa bakpaka nga mieboko

pho ya ibatokolo o mokyisi nwa Ezipito.

Pho bée mampenza te baika maambya mi san-
gola ya nga,

na nga sikulaka bakyeke na miyo, kyewo Nkolo.

¹⁰ Pho kyeka sangola eyamoba na nga na ibota
sa Isalayele

o nsima ya nkolo miina, kyewo Nkolo:

Waamoambya nga mibeko ma nga,

naamikoma o maumunya ma bée na o man-
dondo ma be.

Na mobaa Nwaphongo wa be,

ba mobaa ibota sa nga.

¹¹ Monomo na monomo onte ya bée etakule teya
nwebi ne

naa nwana nyango na iwo obokye: Eba Nkolo!

pho baso bamunzeba,

tata o baakyikyiki nōnō o baphomba.

¹² Phō ya obokye namobaa na ngōngō phō ya bobe pha be

na masumu ma be, esikule maumunya na mbala.

¹³ Waawō yo na sangola eenyakune, kakotole sangola eekasi. Nzuka ekpele eekotosi be, eli phenephe na ilemō.

9

Losambo la munse na losambo la Ikolo

¹ Sangola eya ebandlele ya baka na mokyelesi nwa losambo, na elele esantu o munse.

² Na bomō, molaku monomō nwa kyelamaka, mena molaku nwa ebandlele, ba mobangaka elele esantu, wa teya bēe tala, mesa ma mapa maabonzele be. ³ O nsima ya etobu eya ibale eekyezibe molaku, mobangye bēe Mosantu nwa basantu. ⁴ Na elele ekye tumbē bēe malasi eya kyela bēe na itela, na mobeta nwa sangola eya zinga bēe eso na itela. Onte ya mobeta me, kopho yōnyō eya kyela bēe na itela yabaka na mana, na ingenda sa Alona sa leboloko na ba mesa ba sangola.

⁵ O ikolo sa mobeta me, bakeluba ba nkyemo baazingaka na elala ya bēe ekye teya obokye Nwaphongo ali. Kasi tokokoyi iwō maphō wawa. ⁶ Waunva bēe ibongya maphō maso, banganga ba Nwaphongo, banyolo imbēle siso onte ya molaku nwa ebandlele, phō ya ikyela etoma ya be. ⁷ Kasi o molaku nwa ibale, kyenyo omō nde nganga ya Nwaphongo o munene mbala yōnyō phō ya mbula. Kasi

tanyolo sa malongo ma iyambya pho ya bofe phe na pho ya phaka bato. ⁸ Bolobobosantu ateya babona obokye nzela ya elele esantu naino teemiweninye, naino botaba molaku nwa ebandele. ⁹ Mena eli eyele pho ya imbele sisi: Mabonza na mambeka maambyame, temaakokya nono o ndondo ya moto okosambele. ¹⁰ Eli nde pho ya ntoma, maleku na imikunyola ndengye na ndengye. Eli nde mokyeesi nwa bomoto nwa anolamaka nono o imbele saakyelaka Nwaphongo molongo nwa sika.

Mbeka ya Klisto

¹¹ Kasi Klisto atokosi, iyo nganga ya Nwaphongo o munene wa mapho maala ma moya. Eli nde na molaku molekyi bonene na molekyi na bolaa, mote nwaika kyelama na maboko ma bato, kyelukye iwo obokye temoli onte ya bikpele biakyelama o munse mumu. ¹² Teli na malongo ma mambosi na ma mangombe, kasi na malongo me mampenza, anyolo nde mbala yango yonyo pho ya bofele o elele eya Mosantu nwa basantu, alozwela ikandolama saa bofele. ¹³ Pho bo malongo ma mambosi na maa mangombe, na mbutu ya nwana wa ngombe ootumbi be, maasweya bee pho ya ibuya basantu bato baso baali na sokoto pho ya ikunyola nzoto ya be. ¹⁴ Ya mofaa boo koleka na malongo ma Klisto, yo owaa, na nzela ya Bolobobosantu pha bofele, amiambya yo mapenza oka Nwaphongo ndokolo mbeka eteli na intono, amokunyola boebakye pha banga na bitoma

biawa pho ya obokye tokyelele Nwaphongo ooli na bomoo.

¹⁵ Emba pho ya bomoo, yo ali mobongye wa sangola eenyakune, pho ya obokye iwa see saya pho ya iloikola o bofe phaakyelaka banga o se ya sangola ya ebandele, obokye baabangama na Nwaphongo bazwe ilaka sa bofele saabalakyela yo. ¹⁶ Pho bo mowee aikiyi ika maloba, esengyesi obokye waebane phele obokye moto me awa.

¹⁷ Pho maloba maikye ika mowee mazwe esika nde bo yo awee. Kasi temali na ntina bo moto me ata baa na bomoo. ¹⁸ Yango mena, na sangola eya ebandele nde teyatataka bo malongo temasweyaka.

¹⁹ Pho Mose waimolaka yo bato baso motindo monomo na monomo kokokana na mobeko, amba ya kpa malongo ma mangombe [na maa mambosi], na maa, na munyengu mootane, na etakyi ya hwete hwa isope, amba nyakyela ebe buku phango mampenza, ebe na bato baso.*

²⁰ Yokye: «Eye eli malongo ma sangola eyatomisa Nwaphongo pho ya bée».

²¹ Emba amba na nyaka nde bomoo me malongo o molaku na o mbolo iso yabaka bée bakyelele pho ya losambo.

²² Eli nde na malongo, bo kowoo mobeko, bapetole mbolo iso, emba bo malongo tematangyi, ilimbisama sa masumu te sili.

Mbeka ya Klisto kyemanya masumu

²³ Yango mena, esengyesi obokye ndakyisa ya mbolo iili o ikolo ikunyolame na ndengye mena, Kasi mbolo ya ikolo yango mampenza kyiongye

---

* **9:19** 9.19 O nkanda iyoko tebaika koma malongo ma mambosi.

ikunyolama na mambeka maalaa koleka mbolo ya wawa ose. ²⁴ Pho, Klisto taika nyolo nde o Mosantu nwa basantu nwaakyelama na maboko ma bato, nwaa ulinya bée na nwaa phele. Kasi anyolo nde o ikolo solongo pho awenene unwanwa eye oboo pha Nwaphongo pho ya banga. ²⁵ Emba teeli pho ya obokye ami- ambyiakye yo mapenza mbala na mbala ndokolo nganga ya Nwaphongo oomunene ookonyolo o Mosantu nwa basantu mbula na mbula na malongo ma mosuu. ²⁶ Pho wasengyelaka we obokye anyokomo mbala na mbala banda wa etatele ya mokyisi. Kasi unwanwa eye, o imbele saa suka, amba ya miweninya nde mbala yonyo pho ya imanya masumu na nzela ya mbeka ye mapenza. ²⁷ Emba bowa kyelama we pho ya bato iwaa nde mbala yonyo, o sima me kyembe ya moambo, ²⁸ nde bomo me, Klisto amiambya mbeka nde mbala yonyo pho ya bato baso, pho ya imanya masumu ma baikye. Amokula miweninya mbala eya ibale sa masumu, oka baamoziya pho ya lobiko.

10

¹ Pho mobeko moli elalaa ya maphoo malaa ma moya, temoli eyaakolo ekpele me solongo. Mbula na mbula baambya mambeka nde ma ndengye yonyo mbala na mbala, te maunva koka ibongya bato baasusane na Nwaphongo. ² Bo phe, bato baambya mambeka mamana nde te baunva le, pho tebakuli baa na na boebakye pha masumu, obokye bakunywa na masumu ma bée mbala yonyo pho ya bobele? ³ Kasi, na nzela

ya mambeka maamana, bato bamikundolele masumu ma bée mbula na mbula. ⁴Pho malongo ma mangombe na ma mambosi te mali na mwiya nwa imanya masumu.

⁵ Yango mena Klisto, walukaka yo inyolo o mokyisi, amba wo yokye.*

Mambeka na makabo, tokuli maanola kasi ombongyisesi nzoto.†

⁶ Manyama maatumbe bée oikolo sa etumbelo na mambeka maambya bée pho ya masumu tokuli sepela na me.

⁷ Emba namba wo nga kye:

Kyeka, naye, iyakyela phowa ya we, O Nwaphongo.

Nde bo wakomama we pho ya nga o buku bosanto.

⁸ Phanza awoko yokye:

Na mambeka, na makabo, na makabo maatumbe bée na nwenya, na makabo maambyame pho ya masumu,

toika mazinga naa toika sepela na me, me mawaa mambyame boko ongye mobeko.

⁹ O sima kambe wo yokye:

Kyeka, naesi, pho ya iyakyela phowa yawe.

Amanye mokyelesi nwa phanza nwa iambya mambeka pho ya izasa mokyelesi nwa ibale.‡

¹⁰ Nde oena phowa ye, tobutoo basantu na nzela ya ikabo sa nzoto ya Yesu Klisto, mbala yonyo pho ya bobele.

---

* **10:5** 10.5 Eye eli bo wakoma bée o Meembo 40.7-9. † **10:5** 10.5 Kyelukye iwo obokye onkyelesesi naa o mbuye na nzoto.

‡ **10:9** 10.9 Eye eli mokyelesi nwa suka.

¹¹ Nzuka ba nganga ba Nwaphongo baso babaka bateme mokolo na mokolo pho ya ikyela etoma na iyambyaka mambeka maambya bée mbala na mbala, kasi mambeka me temakokyi imanya masumu, ¹² Nzuka, Klisto aambya nde mbeka yonoyo pho ya masumu, emba ambi zala pho ya bobele na bobele o eboko ya boloo ya Nwaphongo. ¹³ Banda injanwa eye, kaziya obokye Nwaphongo akyele banguna bée ose ya ekyitele ya makolo me. ¹⁴ Pho nde na ikabo sonoso, abuya o ibongo oboo pha Nwaphongo pho ya bobele, bato baabuya yo bansatu.

¹⁵ Emba Bolobo bonsatu boloumole me, o sima ya iwos:

¹⁶ Kyeka sangola eya mokyela nga na bée osima ya nkolo mina,

Nkolo awo obokye:

Na mokyela mibeko manga o mandondo ma bée, namba makuluta o maumunya ma bée,*

¹⁷ Kambe kula bakya obokye: Emba esikule oumunya masumu ma bée na bohe pha bée.

¹⁸ Nzuka, elele eeli ilimbisama sa masumu, tewakuli ba ntina ya ambya ikabo pho ya imanya masumu.

Tosusinya oka Nwaphongo

¹⁹ Yango mena, baande, tobe na bokamba pha inyolo o Mosantu nwa basantu na nzela ya malongo ma Yesu. ²⁰ Aloingolela yo nzela yonoyo enyakune na ya bomoo, na nzela ya etobu, ekye

---

§ **10:15** 10.15 Kyeka na Yilimiya 31.33-34. * **10:16** 10.16
Ikuluta

lukye iwɔ obokye nzoto ye mame. ²¹ Emba toli na nganga mɔnɔmɔ wa Nwaphongo o munene ooli mokambi nwa ingambi sa Nwaphongo. ²² Yango mena, le obokye tosusane na Nwaphongo na ndondo eya phele na ná mokyito munso nwa ianola, mandondo maakunywa na bofe bosɔ na nzoto ya banga ikunyolame na maa ma peto. ²³ Sabophekye, toikalakye o itatoli sa molemo nwa banga, pho moto oikiyi mbunu mena ali okokokya mambunu. ²⁴ Tokyengyelene bana na bayoko, pho ya ikuyana na izingana na o bitoma bilaa. ²⁵ Salɛɛ isanga sa banga, ndokolo bowa meele baayoko ikyela, kasi tokuyinyakye bana na bayoko wawene beɛ obokye mokolo nwe moli phenephe.

²⁶ Pho bo tokyele masumu na nko osima ya izwa pha boebi boikye phaa phele, tewakuli ba na mbeka yɔnɔyɔ pho ya imanya masumu, ²⁷ kasi nde iziya isambisama sɔnɔso siikusi na mbambisa ya nwenya nwa mozikya batombi. ²⁸ Moto oole itosa moɓeko nwa Mose amowaa sa ngɔngɔ, bo bato babale na baato baefundi, eli nde iwa. ²⁹ Beɛ umunya etumbu ekusi ewaa eya mo baa na moto owamokyita Nwana wa Nwaphongo na makolo, na owa mosemola malongo ma sangola eyamobuya mosantu, na owamotola Bolobo pha ngolu? ³⁰ Pho toebe owawɔ obokye:

Nga moto owamoe yambelega, namophe moto na
moto bo okokyi ne!

Amba kula wɔ yokye:

Nkolo amosambisa bato be.

31 Eli lowo lo nolo lokusi ikaa o maboko ma Nwaphongo olii na bomoo. 32 Umunya nkolo ya etatele, nde wa ingwa b̄e miyo, waititala o ebasi eekusi na eya bolosi.† 33 Mbale ena omiambye o miyo ma bato na bito na ná minyoko, mbale eyoko oanga na bato me baokye mpasi. 34 Emba pho ozwe na b̄e iyalo o minyoko ma bato ba boloko emba wamba na yanola na nkyisa waebololo b̄e mbolo ya b̄e, na boebakye obokye oli na ezwele elekyi bolaa na ekyekoko pho ya bobele. 35 Sabungya molemo nwa b̄e, nwango moli na mbano enene. 36 Pho osengyesi nde na ititala pho ya ikokya phowa ya Nwaphongo emba wamowene ikokysisama sa mbunu eyaeyikelaka yo. 37 Pho eikasi nde nwana bote, nde imbele sikyiky, emba okoye, amoya, eta osa.‡

38 Moto wa nga owa bosembo amobika na ianola se,
emba bo ale ianola se,
molimo nwa nga temokoky izwa lowo la isepela onte ye.

39 Banga, nde phele, tololi bato bakokyi ile ianola sa banga pho ya bobo, toli bato ba ianola pho ya lobiko la milimo ma banga.

11

Bitoma ba ianola

1 Unwanwa eye, ianola eli elikya ya maphoo maalemele banga, mokyito nwa maphoo maanole banga obokye mamokyelama nabo

† 10:32 10.32 Ibutwa o saa ya boebakye. ‡ 10:37 10.37 Habakuku 2.3-4.

naino tolomaweni na miyo. ² Nde na nzela ya ianola sa ƒe, ƒankoko ƒa ƒanga ƒazwaka itatoli silaa.

³ Na ianola, tosoɔɔɔ obokye ikolo na munse yakyelamaka na iloba sa Nwaphongo. Kyelimbole obokye bikpele biwenene na miyo biute na bitebiiwenene.

⁴ Na ianola, Aɔele aphekɔye Nwaphongo mbeka elaa koleka eyaka Kaina. Nde pho ya ianola, amba zwa itotali obokye aɔaka moto wa ɔosembo, emba Nwaphongo amba phe itatoli silaa pho ya makabo me. Nde na ianola, na ɔo awa, ataaba iwɔɔ.

⁵ Na ianola, Enoƒa anetwaka o ikolo pho yo sa waa, emba teɔakula mozwa pho Nwaphongo amobayaka o ikolo. Pho o ɔoo pha inetwa se, azwaka itatoli obokye aɔaka moto molaa oka Nwaphongo. ⁶ Nzuka sa ianola moto takokyi isepelisa Nwaphongo, pho moto okosusinya na Nwaphongo asengyesi imoanola obokye alii na obokye kaphute ɔato ɔaamolukye.

⁷ Na ianola, Nowa akyeɔisamaka na maphoo mate mataaka wenene na miyo, atosaka, atongaka masuwa pho ya ibikya ingambi se. Na nzela me, anyetekye mokyisi, emba amba butwa ndomi ya ɔosembo pho ya ianola.

⁸ Na ianola, waazwaka Abalayama mbela, atosaka ikyende o elele ewaa eyaunvaka yo izwa pho ya ilaka, amba yakyende saeba ɔiikye yo.

⁹ Na ianola, akyekye zala omanyete ma moikye-laka ɔee mbunu ndokolo mobutu. Azalaka o ndalaku yo na Izake na Yakobo, ɔaazwaka ne mbunu me yooɔo. ¹⁰ Pho Abalayama aɔaka

kaziya mokyisi nwa phikama na bokusi, mowaa mowangye na motongyi eli Nwaphongo.

¹¹ Na ianola, Sala ne me, bowabaka yo ekomba, azwaka makokyi ma ikula bota, na bo mambula me malekanaka, pho abaka na ianola oka owa moikyelaka mbunu. ¹² Yango mena, uta nde na moto monomo, baikye babotamaka. Emba babaka nde bawee, moluku ndokolo banyasesi ba ikolo o motiya, na ndokolo munsengye moikye o mokukulu nwa maa maanene.

¹³ Kokokana na ianola, baso baba bawa, tebaika zwa mambunu, kasi bamawenekye, bambaka na mabeya na itakye. Emba bamba ya mieba obokye bali babutu na bato ba imbanga o munse. ¹⁴ Pho bato baawo maphoo mamana baweninya saa obokye bali oiluka mokyisi nwa bee mampenza. ¹⁵ Emba bo bakulaka ba baumunya mokyisi me bi wautaka be, nde bazwaka imbele saikula butwa. ¹⁶ Kasi unwanwa, bali na phowa ekusi ya mokyisi moolaa koleka nwa bee mampenza, kyelukye iwoo obokye mokyisi nwa ikolo. Yango mena Nwaphongo tali na soo na be, obokye bamobangye Nwaphongo wa be, pho ababongyisa mokyisi.

¹⁷ Na ianola, Abalayama aambyaka Izake mbeka wamekamaka yo, emba nwana we nde yo monomo aambyamaka, yo owazwaka mambunu ¹⁸ oka owawolekye yo obokye Nde na nzela ya Izake amba zwa mankoko.

¹⁹ Aanolaka obokye Nwaphongo ali na nwiya nwa iakola bawee. Yango mena na ndengye ya

ete, akulaka zwa ηwana we, ndokolo aakoo nde o iwaa.

²⁰ Na ianola, na pho ya maphoo mamoya, Izake apambolaka Yakobo na Esau. ²¹ Na ianola, Yakobo, phenephe na iwa, apambolaka bana ba Zozefu monomo na monomo, emba amba ya kusamela Nwaphongo amisungye na motuu nwe. ²² Na ianola, Zozefu, wakoma yo phenephe na iwa, amba yawo pho ya itokolo sa bana ba Isalayele o boombo, amba na ambya mibeko pho ya mpee ye.

²³ Na ianola, Mose, wabotamaka yo, baboti bee ba mobombaka pho ya makombe maato, pho bawenekye obokye ηwana me abaka munzenga, emba tebaikaka na lota mibeko ηwaphenkye mokonzi Falu. ²⁴ Na ianola, Mose, abutwaka moto munene, alekye obokye bamobangye ηwana wa ηwasi wa Falu. ²⁵ Aoloko inyokomo molongo monomo na bato ba Nwaphongo, o elele ya obokye asepele nono imbele sonoso na masumu. ²⁶ Awenekye itiyolama sa Klisto ndokolo ezwele elekyi bonene koleka nkyita ya Ezipito, pho abaka kakyekyele iphuti saa moya. ²⁷ Na ianola, amanaka o Ezipito sa lota yoo ya mokonzi Falu, pho alendentalaka ndokolo moto oko wene moto oto wenene.

²⁸ Na ianola, akyelaka eseleko ya Ilekana amba na ya inga malongo o nzibo ya mandaku pho ya obokye moti yo sa kuma bana ba bolaa ba Isalayele. ²⁹ Na ianola, ba akalaka maa maanene ma mangola ndokolo ikyito; waya meka bato ba Ezipito iya akala na be, bazindaka. ³⁰ Na ianola, bikuka ba Yeliko ba bukwa o sima ya

ibizolongana nkolò sambo. ³¹ Na ianola, Laḡa, ḡwasi wa ndumba, taikaka waa na ḡa tombi, pho ayambaka ḡanḡgyi na ḡose.

³² Emba na mbe kula wo ḡo, nazangye na imbele pho ya iwḡo maphḡḡo makyekyi Zedeyḡ, Balaka, Samisona, Zefete, eḡe Davidi na Samwele, na ḡaimosi ḡa ḡwaphongo ḡaso.*

³³ Na ianola, ḡéé ḡabololoko manyete ma nkyisi iinsuu, ḡakyelaka etoma na ḡosembo, ḡazwaka ma mbunu, ḡakangaka noko ya ḡa kḡokḡo,

³⁴ ḡazimia mwiya ḡwa ḡwenya, ḡalotaka iwaa saa ḡootu pha sendḡ, ḡabutwaka na ḡokusi o makḡḡo ma ḡe, ḡabutwaka ḡakusi o mabita, ḡawiinyaka ḡanḡwani ḡa nkyisi ya ḡabutu.

³⁵ Babasi ḡazwaka ḡawee ḡa ḡéé na nzela ya iyakwa. Kasi ḡaayoko ḡanyokomoko nḡḡo o iwaa, ḡalekye ikandolama obokye ḡakome o iyakwa silekyi ḡolaa.

³⁶ Baayoko ḡabaekyekye ḡambaka na bawanda phimbo, emba ḡaayoko ḡababakaka maphanga na iba vaka o boloko. ³⁷ Babamaaka mabanga, ḡabaphaphaka na mibale,

ḡababomaka na sendḡ, ḡabaka ḡakye miengyebana, ma ngoḡo ma mapate, na ma mambosi, ḡabola, ḡabakangaka, ḡabanyokoloko.

³⁸ Nzuka mokyisi teḡwaikaka longobana pho ya ḡe, ḡabaka ḡakye miengyebana o mabokye na o mangomba, o mabanga na o mabela ma manyete.

³⁹ Emba ḡéé ḡaso ḡabana, ḡozwaka itatoli kouta na ḡwaphongo pho ya ianola sa ḡe, kasi

* **11:32** 11.32 Eye eli elele ekokakyi iba Debola kas Balaka phe (Basambise 4).

tebaika zwa mbunu eyabaikyelaka ʒe. ⁴⁰ Phɔ Nwaphongo abomba ekpele elaa koleka phɔ ya banga, obokye sa banga, tebakokaka ibaa bato baa ibɔngɔ.

12

Ikanga motema onte ya imekama.

¹ Yango mɛna, toli na banga mɛ, na moluku nwa manzoka maalozinga, tovakye biphesi bisɔ bilophe bozito, ebe na isumu, emba tokyilingane na ilendendala sisɔ phɔ ya izwa mbano eeli o boo pha banga. ² To kyekye miyo oikolo oka Yesu moto ooli motati na mosukyee wa ianola, iyo owa lɛɛ nkyisa yaamolakyelaka ʒe, aanola bolɔsi pha ekulusu saoka sɔɔ emba akyezala oebɔko ya boloo ya mumbanga nwa bokonzi pha Nwaphongo. ³ Umunya moto owaa owanola bolɔsi pha bato ʒa masumu ʒaamotemelekye, obokye ʒɛɛ sa otwa, ʒɛɛ samba na phɛmbe o mandondo ma ʒe. ⁴ ʒɛɛ naino tolendendasi nonɔ o itangya malongo o ebasi ya ʒɛɛ na isumu. ⁵ ʒɛɛ obungyi maphɔɔ ma ilenza maewɔle yo ndokolo oka bana?

Nwana wa nga, sa tiyola etumbu ya Nkolo, sa phɛmbe o ndondo ya we waeyoya yo.

⁶ Phɔ Nkolo kaphɛ etumbu nde oka moto oko zingye yo,

kawande bana ʒasɔ ʒayambe yo.

⁷ Ititala o etumbu ekye zwe ʒe. Nwaphongo kaekpe ndokolo bana. Wali nwanana obokye ango takokyi imophe etumbu? ⁸ Bo tozwee etumbu

ndokolo bana baso, mena oli bana ba makango kasi baakolo bana phe.

⁹ Toli na ba ango babanga ba nzoto baa loteya, emba tobatosa, tolokoyi na ileka, imiuya oka tata wa malobo na obokye izwa ne bomo?

¹⁰ Pho be, babaka balophe bitumbu pho ya ndambo ya nkolo, ikokana na maumunya ma be, etumbu eyaka ye nde pho ya bola pha banga, pho yailumola bonsatu phe. ¹¹ Etumbu eso, o sina imbele, tekoyi iba lowo la nkyisa, kasi lowo la ngongo. Kasi sima, etumbu me kyebote oka bato baephe bee mbuma ya bose na ya bosomebo. ¹² Yango mena, tomba maboko ma bee maaphembi, ombe nakuya mabongo maanyibi, ¹³ emba kyela manzela mateme yoo pho ya makolo ma bee, obokye ekolo ya moto okokpekusa sakula kyende imbale, kasi abikye.

¹⁴ Luka iba bose na bato baso, na iba mosantu, pho sa bosantu moto na monomo etawene Nkolo.

¹⁵ Kyeba obokye moto samimanya o ngolu ya Nwaphongo, na obokye na munkanga monomo nwa bololo nwango satokolo, sapha na mobulu, emba nwango saoto bato baikye.

¹⁶ Kyeba obokye bato baa bondumba naa bato basemole bikyila, ya Esau owaungyaka bobola phe pho ya ntoma ya moza monomo.

¹⁷ Pho, bee koebe obokye walukaka yo sima izwa ipambosi, bamumanyaka emba tewabaka na malondo masu ma ibongola ipambosi me, ebe na pho ya inyingonela se na mbembe ye.

¹⁸ Pho Bee toikyi susinya phenephe na ekpele ekyekume be, nwenya munene, enzombi,

mokolo, eweεε ekusi, ¹⁹ lokyito la mumbenzo naa toko ya ηwesi ηwa milimo. Bato bamookaka baongaka na mbembe obokye bεε sakula bakyzinza iloba. ²⁰ Pho tebaβaka na bokusi pha ikoka mobeko me: Moto owamokuma ngomba, na boebe nyama ya vale, baamumaa mabanga! ²¹ Lowo la boobo yabaka lawo Mose obokye: Naweni boobo, natekyeneεε.

²² Kasi bεε osusinye phenephe na ngomba ya Siyona na na mokyisi munene ηwa Nwaphongo oli na bomoo, Yelusaleme eya ikolo. Bεε osusinye phenephe na miluku ma baanzelu bali o ikyita sa eseleko. ²³ Bεε osusinye na na isanga sa bana babotama o boo, bakoma bεε mankombo o ikolo. Bεε osusinye phenephe na na Nwaphongo, munanga ηwa bato baso. Bεε osusinye na na bato ba bosembo babutwa baabongo. ²⁴ Bεε osusinye phenephe na Yesu, mowosi pho ya sangola eenyakune, na malongo manyangwa maawo na bolaa koleka maka Abele.

²⁵ Kyeβa obokye bεε sale iyoka moto okowo na bεε! Pho tebaika zanga etumbu imbεε salekye bεε iyoka moto owabakyebisaka o mokyisi. Emba na banga botokubolesi okolowole uta o ikolo, etolozangye etumbu me. ²⁶ Iyo, ηwesi nwe ηwanyingyinyaka manyete, kawo unηwanηwa eye bobo: Mbala eya suka, esinyinginya nde manyete na manyete, kasi na ikolo me. ²⁷ Maloba me mbala eya suka maimole ilemo sa iso ikyimyamba o izangya bose o mokyisi ηwa kye-lama, pho ya obokye yikale nde itikokyi bεε ibunzinya.

²⁸ Phō banga tozwe bokonzi botefokokyi bée inyingyinya, tophile ngolu mena na bolaa. Na ngolu me, tokyelele Nwaphongo na ndengye ekyesambe yo, na imiuya na ná ilota. ²⁹ Phō Nwaphongo wa banga ali nwenya mooto.

13

Sakolo ingomba

¹ Le obokye lozingo lobee onte ya be. ² Sabunga ikumbela babutu baaye oka bée, phō na ikumbela sasina, baayoko bakumbelaka baanzelu, saeba. ³ Umunyaka bato baa boloko, ndokolo olii o boloko na bée molongo, emba na baanyokolo bée ndokolo konyokomo na bée molongo.

⁴ Le obokye bolonga bokumolame na bato baso, na ntangye ya bolonga yango saotono na sokoto ya bondumba, phō bato baa bondumba na baakyele baphemba, Nwaphongo aabasambisa.

⁵ Le obokye looto la baphalanga lango sakamba mofesi nwa bée. Ba na nkyisa na nwana bozwakye boli na be, phō Nkolo yo mampenza awo yokye: «Phe, esi ekatusa na mbala, esimbe na ele.»

⁶ Phō na ianola siso tokokyi iwo obokye: «Nkolo ali moto okonzambelele, esilote ekpele. Moto amunkela iye?»

⁷ Umunya bato baekambe, baeyimola iloba sa Nwaphongo. Kyeka ndengye eyasukya bée bomoo pha be, mekola ianola sa be. ⁸ Yesu Klisto

ali nde ndengye yonoyɔ, yana na lolɔ, amobaa bomɔ, nde phɔ ya bobele na bobele. ⁹ Bée saebungya na mateya masuu ma ndengye na ndengye. Phɔ eli bola obokye ndondo ekute na ngolu kasi na ntoma phe, phɔ teyaika sunga bato baaibengaka.

¹⁰ Banga toli na etumbelo, baakyele o molaku tebakokyi iza ntoma ikyiute o etumbelo me. ¹¹ Phɔ manyama makpe nganga wa Nwaphongo oomunene malongo phɔ ya ikye na mango o ete ya tempelo elekyi Mosantu nwa basantu phɔ ya ilimbisa masumu, bamatumbe o ebonga ya mokyisi. ¹² Emba Yesu, phɔ ya ibuya bato baso basantu na malongo me mampenza, aoka mpasi o ebonga ya mokyisi. ¹³ Yango mena, totokolo o ebonga ya mokyisi phɔ ya ikyevana ne na inyanya soo eyaokaka yo. ¹⁴ Phɔ tololi o se wawa na mokyisi nwa bobele, kasi toli o iluka mokyisi nwaamoyaa. ¹⁵ Na nzela ye, tophe Nwaphongo imbela siso mbeka ya imokumisa, kyelukye iwɔ obokye mbeka ekyetokolo o bibaa bitondolo nkombo ye. ¹⁶ Sabunga ikyela bola na isungana, phɔ eli nde mambeka mandengye mena masepelisa Nwaphongo.

¹⁷ Tosa bakambi ba bée, obe na imiuya phɔ ya be. Phɔ bée bakyengye phɔ ya milimo ma bée, bamba na tondolo phɔ ya mango oka Nwaphongo. Kyela obokye bakokya etoma ya bée na nkyisa, na saikyemi miima, phɔ nde tewabee na itomba phɔ ya bée.

¹⁸ Naongye obokye obondolekye phɔ ya banga, phɔ toli na ianola obokye teloli na maumunya

mabe o mandondo ma banga, naa na phowa ya imitambwisa na bola o maphoo maso. ¹⁹ Naloongye na b̄e na bokusi obokye okyele babona, pho naebutolele izele.

Ibondεε saa suka

²⁰ Le obokye Nwaphongo owa bose owa tokolo Nkolo wa banga Yesu onte ya bawe, na nzela ya malongo ma sangola eya bobεε, yo ooli Mofanze oomunεε wa mampate, ²¹ emba Nwaphongo me aebuya na bokalanganakye oo maphoo maso malaa, pho ya ikyela phowa ye. Akyele onte ya banga maphoo maasepelisa, na nzela ya Yesu Klisto okokyi na nkyemo pho ya bobεε na bobεε. Ame.

Ndongolo

²² Baande, naongye na b̄e ikanga motema pho ya maloβα maekuya na nga mama! Pho naekomele nde bana maloβα. ²³ Naeyimole obokye nwebi na banga Timote bamotokolo o boloko. Bo aesi izele, namoyaekyeka banga ne. ²⁴ Longolo bakambi ba b̄e baso na basantu baso. Baa Itali baelongosi. ²⁵ Le obokye ngolu ya Nwaphongo ebe na b̄e baso!

Sangola Eenyakune

Lobala: Sangola Eenyakune New Testament

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Lobala)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

45dc5a8e-f513-5ba3-aad6-e48bd1d5b563